11.3.79

<u>סודי ביותר</u>

להלן רישום שיחת שה"ח עם המזכיר ואנס שנתקיימה ביוזמת המזכיר במלון "המלך דוד" ב-11.3.79 שעה 09.30-10.25.
<u>נכחו מצד ארה"ב אתרטון, סונדרס. מצדנו - רובינשטיין.</u>

ואנס פתח ומסר לשה"ח עותק של תזכיר ההבנה הבילטרלי המוצע ע"י ארה"ב. כן אמר שרצוננו להראות לשה"ח את הנוסח האמריקני המוצע למכתב המשותף בקשר לגדמ"ע ועזה, אך לא ישאיר העותק בידי שה"ח.

שה"ח עיין תחילה בהצעה למכתב המשותף, והעיר, בין השאר, כי רה"מ מעוניין שיאמר אחרי המלה אוטונומיה גם administrative council. ואנס אמר כי האמריקנים לא הסכימו לכך.

שה"ח ציין באשר לקטע בהצעת המכתב המשותף המדבר על liaison, כי יהיו לפי הסכם קמפ דיויד ערבים פלסטינאים במו"מ, ומדוע לא ימלאו הם את התפקיד? המצרים יכולים לזמן פלסטינאים מעזה.

ואנס ציין, כי סאדאת קיבל מכתב מראש עירית עזה הרוצה לשתף פעולה, וקראו באזני האמריקנים. לדעת ואנס ישנם יחסים שניתן לבנות עליהם, והדבר אינו בלתי אפשרי. (שה"ח מחליף דברים עם אלי בעברית).

<u>שה"ח</u>: לדעתי הנקודה העיקרית לגבי המכתב המשותף שאותה יעלו אנשינו היא, כי היינו רוצים שאם תתקבל התפיסה של ההתחלה בעזה, תסיים מצרים את תפקידה לאחר שתקום האוטונומיה בעזה.

<u>ואנס</u>: אין זה מה שקובע הסכם קמפ דיויד. יש למצרים תפקיד נמשך.

<u>שה"ח</u>: אך קמפ דיויד אינו קובע גם כי תהיה התחלת האוטונומיה בעזה.

<u>ואנס</u>: הרעיון לגבי עזה בא כדי לסייע לישראל.

<u>שה"ח</u>: אי אפשר להמשיך כל הזמן לפי קמפ דיויד. עלי להעיר גם, כי בטיוטת המכתב נקבע ש-5 השנים יתחילו מעזה, דבר שהוא בעיה לעצמו.

<u>ואנס</u> (לשאלת שה"ח): רה"מ טרם ראה את טיוטת המכתב המשותף.

אתרטון ציין, כי בענין ה-target date מבקשים המצרים will במקום can. הם רוצים גם כי האוטונומיה תיכון חודש לאחר הבחירות.

שה"ח ציין כי המועד חודש אינו נזכר בהסכם קמפ דיויד. רובינשטיין שאל אם המצרים הסכימו לטיוטת המכתב המשותף המוצעת. ואנס השיב בשלילה. (שה"ח מעיין בנייר הבילטרלי המוצע).

<u>שה"ח</u>: במבט ראשון נראה לי הנייר, שדומה שהוא עונה למרבית השאלות. היינו רוצים שיהיה יותר ספציפי.

<u>ואנס</u>: זה מה שיכולנו לעשות בלא הקונגרס. (בתשובה לשאלת שה"ח): המצרים לא ביקשו נייר מעין זה.

שה"ח: (בחיוך) הערבים רוצים לקבל את הסיוע אך בלי נייר.

אתרטון: יש להם התסביך של הקולוניאליזם.

סונדרס: שוחחנו אמש בינינו על ספטמבר 1975 בהשוואה להיום. זה היה ההסכם האחרון שיכולנו לחתום בפירוט כה רב בלי התייעצויות עם הקונגרס.

שה"ח: האם התחייבויותיכם האחרות מן העבר הן עדיין בתוקף?

ואנס: עד שליחתם הנוכחי.

שה"ח: ישנן נקודות נוספות, כמו שלא תנהלו מו"מ עם אש"ף עד שיכירו בישראל וכו'.

ואנס: דבר זה איננו קשור לבטחון.

שה"ח: האם אוכל לומר, שאם יבוא ההסכם הקודם במקום הנוכחי, יישארו שאר ההתחייבויות בתוקף.

ואנס: אלא אם כן נודיע לכם אחרת, כלומר, תשובתי חיובית אם לא ייאמר אחרת לאחר שההסכם הקודם superseded ע"י הנוכחי.

סונדרס: ענין הנפט עשוי להיות superseded.

ואנס: בקשר לנפט נציע לכם הסכם ל-10 שנים, והדרך שאנו רואים לדיון בכך היא זו:
מצרים תהא מוכנה למכור לנו את תפוקתו של שדה עלמה ב-going market price בהתאם ל-quarterly pricing. המדובר בכל תפוקתו של השדה למעט החלק השמור ההולך לאמוקו (20% בהתאם לזכיון), כלומר, נוכל אוטומטית לקנות 80% מתפוקת עלמה. אם אמוקו תרצה למכור עוד נוכל לעשות זאת. אנו - ממשלת ארה"ב - ניתן זאת לכם, כחלק מההתחייבות המשכת לענות לכל דרישותיכם ל-10 שנים. אמרתי זאת אמש לידין בשעת הסעודה, וכשהצטרף מודעי שאלו ידין: אם תוכל לקבל סחורה מסויימת כ-iron clad guarantee, האם תסכים לכך או תרצה משהו אחר.
מודעי אמר: ארצה את הסחורה. מהו "המשהו האחר"? ידין שאל: אם הסחורה היא נפט, תרצה נפט או משהו אחר, ומודעי השיב: יש לי שני כובעים, כשר אנרגיה אני בעד קבלת הסחורה, אך כחבר ממשלה איני יודע.

שה"ח שאל, האם המדובר בכל תצרוכתה של ישראל.

ואנס השיב, כי הדבר יעזור להתחייבויות הרחבות יותר.

שה"ח חזר ושאל: האלמנט הראשון מבחינתנו הוא השאלה, הנוכל לקבל הבטחה שאם לא נשיג נפט ממקורות אחרים במשך 10 השנים תסייעו לכל האספקה.

ואנס השיב, כן, אנו מוכנים.
שה"ח אמר: כשהדבר בא לעלמה אני מאמין כי כרגע מדובר ב-1.5 מליון טון לשנה, כשמודעי אומר כי תוך 9 חדשים יהיו 2.5 מליון טון.

ואנס: חליל אמר אתמול כי ימכרו לכם את כל התפוקה פרט לחלק השמור.

שה"ח: האם נקבל זאת במקום, בעלמה?

ואנס: או כך, או שאנו נביא לכם.

שה"ח: יש לנו צנור.

ואנס: השאלה כיצד נעביר לכם היא באחריותנו ונעבד זאת אתכם.

שה'ח: יש הבדל בין חיפה לאילת. נעדיף אילת, ולא דרך תעלת סואץ לחיפה.

ואנס: אנו מדברים על עלמה, אך אינני יודע בדיוק את הדרך. לנו לא חשוב.

שה"ח: זה צריך להיות נפט של עלמה, כי בתי הזקוק מותאמים לו.

ואנס: כן.

אתרטון: בדרך הקצרה והזולה ביותר.

שה"ח: מה מכל זה נדון אמש עם רה"מ?

ואנס: הכל. הנשיא קיבל תשובה שלילית על הכל. נראה מה יקרה היום. (בתשובה לשאלה): לא דנו בנושא הבילטרלי.

יש לי בעיה, שרה"מ העלה אמש והמטרידה אותנו מאד. רה"מ אמר לנשיא שלא יחתום בראשי-תיבות או חתימה מלאה על הסכם כלשהו עד לאחר שיהא דיון מלא בכנסת. זו בעיה חמורה ביותר לדעתי. אני מבין מדוע אינו יכול לחתום חתימה מלאה, אך לגבי ראשי תיבות - אם יש הסכמת הממשלה? אם לא יהיו ניירות חתומים בראשי תיבות ע"י סאדאת, בגין וקרטר הדבר אינו טוב. (לשאלת שה"ח): סאדאת מוכן לחתום בראשי תיבות מיד (שה"ח ציין כי ראלי אמר שהדבר צריך לקחת שבועיים-שלושה). לדעתי הויכוח בכנסת בנושא האוטונומיה וכו' יהיה כל כך מורכב, שיאבד הסיכוי לחתימה. אם יחתמו בראשי תיבות, יש סיכוי טוב, ולא - יהיה ויכוח עצום בכנסת ואני חושש מאד מהתוצאה. היתה לנו בעיה דומה בחוזה פנמה, ולכן חתמנו מראש עם פנמה ומצאנו שהדבר עזר מאד בסנט, שבו נאמרו דברים רבים שהביכו את הפנמים. הדבר גם עזר לנו עם אנשינו, כשבקשנום לאחר שכבר חתמנו בראשי תיבות, כי במקום נאומים פוליטיים ישאו הצהרות סבירות, ואכן הצלחנו לשמור את הרטוריקה באש קטנה. מטעמים אלה אני חושש, אם לא יהיו ראשי תיבות, מן התוצאות של הויכוח, ואז עלול סאדאת ללכת לאסיפה הלאומית שלו.

שה"ח: אנסה לסבך זאת קצת יותר, ואולי בסיבוך ישנם גם זרעי הפתרון. אם אינני טועה, יהא על ענין האוטונומיה להיות מוסכם בנפרד ע"י הכנסת לאחר תום המו"מ. הדרך שאני חשבתי עליה היא בדמות שלושה הסכמים: (א) קמפ דיויד, שכבר נחתם; (ב) ישראל-מצרים; (ג) בסוף השיחות בענין האוטונומיה.

ואנס: מסכים, ועשוי להיות גם רביעי, בסוף תקופת המעבר, בקשר להסכם הסופי.

שה"ח: אך השלושה שהזכרתי קשורים זה בזה, בהנחה כי נושא האוטונומיה צריך להידון בכנסת כמו ההסכם עם מצרים. דיברנו כאן על כך שהמו"מ לגבי האוטונומיה יהיה שנה, ואי אפשר לבוא לכנסת שתאשר זאת לפני מו"מ. בהנחה שזהו המקרה, השאלה היא היכן הקו המפריד. כאן עוסק בשניהם רק המכתב המשותף. היפותטית, אילו לא היה המכתב המשותף נכלל בחתימה, היה קל יותר לרה"מ לחתום על החוזה עם מצרים ולומר שכשיסתיים ענין האוטונומיה יידון נושא זה. אני לא דנתי בכך עם רה"מ. לדעתי איפוא השאלה היא היש דרך שנוסח המכתב המשותף יוסכם אך לא יוצג בממשלה ובכנסת כחלק מהסכם השלום הצריך להיחתם בראשי תיבות, אלא בצורת הסכם שונה. אני מבין שלא ניתן "להניח על הקרח" את המכתב המשותף, אך האם על החתימה בראשי תיבות לכלול זאת?

<u>ואנס</u>: אומר מייד: לפי סאדאת צריך לחתום על שניהם - שתי חתימות.

<u>שה"ח</u>: נניח שיסכימו על המכתב; הרעיון הראשון היה שקרטר ישלח טיוטה... אין שאלה שיהיה הסכם על המכתב, אך יהיו שני שלבים בחתימה בראשי תיבות.

<u>ואנס</u>: באותה דרך שהיו שתי frameworks אפשר לחתום על שני המסמכים לחוד אך באותו זמן. כלומר, על חבילת החוזה לחוד ועל המכתב לחוד.

<u>סונדרס</u>: אתה (ואנס) מדבר על חתימה באותו זמן, ומשה - על זמנים שונים.

<u>שה"ח</u>: אני מדבר על כך שנוסח המכתב צריך להיות מוסכם עתה, אך מבחינת החתימה בראשי תיבות, השאלה היא מה הולך לכנסת.

<u>סונדרס</u>: האם המכתב צריך להיות בכנסת?

<u>שה"ח</u>: אולי רה"מ יהיה במצב שיוכל לומר, יש חוזה בינינו למצרים, הצריך להיות מאושר ע"י הכנסת קודם לחתימה בראשי תיבות, אך בלי כניסה לנושא האוטונומיה, ושהכנסת תאשר זאת. כשיישאל על האוטונומיה יאמר - הסכמנו בדבר המכתב, אך אין זה הנושא של מהות האוטונומיה, ואין מקום לדון בה כרגע בכנסת ועל כך יש שנה לדיון, ואני יכול להבטיח לכנסת שלא נחתום בלי שהדבר יובא לאישורה. עתה הסכמנו רק למכתב שלאחר חודש מהחתימה נכנס למו"מ. לכן, איפוא, שני מסמכים נפרדים, ומוקדם מדי לדון באוטונומיה.

<u>סונדרס</u>: היוכל רה"מ לחתום על המכתב עם החוזה?

<u>שה"ח</u>: הוא צריך להיות בטוח במאה אחוזים שהמכתב הוסכם ושישביע את רצון סאדאת, אך לא בהכרח צריך לחתום עליו בראשי תיבות לפני הדיון בכנסת.

<u>ואנס</u>: אפשר לחתום על המכתב מראש, ועל החוזה - בראשי תיבות.

<u>שה"ח</u>: כוונתי שיהיו שני דוקומנטים נפרדים. מכל מקום כל מה שאמרתי הוא דעתי האישית.

<u>ואנס</u>: לגבי סעיף 6(2), הנוסחה שהמצרים היו רוצים לראות (קורא מנייר, אינו מציגו) הוא תוספת של מלים מלשון קמפ דיויד (which expresses....), ושנית, במקום derogates - in consistance with (שה"ח העיר לכך שזה שינוי). באשר ל-6(5) - במקום derogates גם כן in consistance with. רה"מ עדיין לא קיבל את הטיוטה. הנשיא יציג זאת בדבריו עמו.

רשם: א.רובינשטיין